

Bölüm 6

KORE SAVAŞI'NA ASKER GÖNDERME KARARININ TBMM'DEKİ YANSIMALARI (1950-1953)

Barış ERTEM¹

Giriş

Coğrafi açıdan Rusya, Çin ve Japonya arasında sıkışmış bir ülke olarak görünen Kore, 20.yüzyıla 1910 yılında girdiği Japon egemenliği altında başlamıştır. İkinci Dünya Savaşı'nda Japonya ile düşman durumunda bulunan Sovyetler Birliği, Kore üzerindeki Japon hâkimiyetine son vermek amacıyla Kore'ye girmiş ve ülkenin kuzeyini 38.paralele kadar işgal etmiştir. Savaşı sırasında Kore'nin güneyi ise aynı noktaya kadar ABD işgali altına girmiştir. Savaşın sonunda ABD, İngiltere ve Sovyetler Birliği, Kore'de yeni bir hükümet kurulması konusunda anlaşmışlardır. (Kore Harbinde Türk Silahlı Kuvvetleri'nin Muharebeleri, 1959: 20)

Ancak, Kore'de hükümet kurma ve yeni statükoyu belirleme çalışmaları, ilgili devletler ve Birleşmiş Milletler'in çabalarına rağmen 1948 yılına kadar sonuçsuz kalmıştır. Bunun üzerine, ülkenin ABD kontrolündeki güney kısmında 1948 yılında seçimler yapılmış, yeni hükümet kurulmuş ve Birleşmiş Milletler tarafından tanınmıştır. Sovyetler Birliği egemenliğindeki kuzey bölgesinde ise Moskova'ya bağlı Kore Demokrat Halk Cumhuriyeti kurulmuştur. İkiye bölünmüş durumdaki ülkenin Kuzey Hükümeti ile Sovyetler Birliği, Güney Hükümeti ile ise ABD arasında askerî anlaşmalar imzalanmıştır. (Kore Harbi Kore Türk Tugayı ve BM Askerlerinden Alınan Dersler, 2001: 8-9)

Kore Savaşı'nın Başlaması

25 Haziran 1950 günü, askerî açıdan Güney'e göre daha iyi durumdaki Kuzey Kore kuvvetleri, sabah 08:00'dan itibaren sınır konumundaki 38.paraleli aşarak ülkenin güneyine girmeye başlamıştır. Yaklaşık 3 saat sonra da, Kuzey Kore, Pyongyang Radyosu kanalıyla Güney Kore Hükümeti'ne resmen savaş ilân ettiğini dünyaya bildirmiş, böylece Kore Savaşı başlamıştır. (Akşam, 26 Haziran 1950)

¹ Öğr. Gör. Dr., İstanbul Teknik Üniversitesi, Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Bölümü, ertemb@itu.edu.tr

KAYNAKLAR

Resmî Yayınlar

TBMM Tutanak Dergisi (TBMMTD) Dönem 9, Cilt 1, Olğ. Toplantı, 30.06.1950
TBMMTD, Dönem 9, Toplantı 1, Cilt 2, 1.11.1950
TBMMTD, Dönem 9, Toplantı 1, Cilt 3, 11.12.1950
TBMMTD, Dönem 9, Toplantı 2, Cilt 10, 1.11.1951
TBMMTD, Dönem 9, Toplantı 2, Cilt 13, 18.2.1952
TBMMTD, Dönem 9, Toplantı 3, Cilt 17, 1.11.1952
TBMMTD, Dönem 9, Toplantı 4, Cilt 25, 1.11.1953
T.C. Resmî Gazete, no.8038, 19 Şubat 1952

Gazeteler

Akşam, 26 Haziran 1950
Akşam, 26 Temmuz 1950
Akşam, 29 Eylül 1950
Akşam, 9 Ocak 1951
Akşam, 21 Eylül 1951
Cumhuriyet, 26 Haziran 1950
Cumhuriyet, 29 Kasım 1950
Cumhuriyet, 9 Ocak 1951
Cumhuriyet, 21 Eylül 1951
Hürriyet, 28 Eylül 1950
Hürriyet, 9 Ocak 1951
Hürriyet, 3 Mart 1951
Hürriyet, 29 Kasım 2010
Son Posta, 26 Temmuz 1950
Ulus, 28 Haziran 1950
Ulus, 12 Ocak 1952
Ulus, 15 Ocak 1952
Ulus, 26 Ocak 1952
Ulus, 9 Şubat 1952
Yeni İstanbul, 19 Ekim 1950
Zafer, 28 Haziran 1950
Zafer, 26 Temmuz 1950
Zafer, 1 Ağustos 1950
Zafer, 29 Eylül 1950
Zafer, 29 Kasım 1950
Zafer, 30 Kasım 1950

Kitap ve Makaleler

Armaoğlu, F. (1989) *20. Yüzyıl Siyasî Tarihi (1914-1980)*, Ankara: İş Bankası Yayınları
Erhan, Ç. (2009) “ABD ve NATO’yla İlişkiler”, *Türk Dış Politikası: Kurtuluş Savaşı’ndan Bugüne Olgular, Belgeler, Yorumlar*, (Editör: Baskın Oran), 15 bsm, İstanbul: İletişim, s.522-575

- Ertem, B. (2009). “Türkiye-ABD İlişkilerinde Truman Doktrini ve Marshall Planı”, *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 12 (21), s.377-397
- Fırat, M-Kürkçüoğlu, Ö. (2009) “Orta Doğu’yla İlişkiler”, *Türk Dış Politikası: Kurtuluş Savaşı’ndan Bugüne Olgular, Belgeler, Yorumlar*, (Editör: Baskın Oran), 15 bsm, İstanbul: İletişim, s.615-635
- Kore Harbi: Kore Türk Tugayı ve BM Askerlerinden Alınan Dersler*, Ankara: Kara Kuvvetleri Eğitim ve Doktrin Komutanlığı Alınan Dersler Merkezi (KALDEM), 2001
- Kore Harbinde Türk Silahlı Kuvvetleri’nin Muharebeleri (1950–1953)*, Ankara: T.C. M.M.V. E.U. Rs. Harb Tarihi Dairesi, 1959
- Sander, O. (1979) *Türk-Amerikan İlişkileri (1947-1964)*, Ankara: SBF Yayınları
- Sarınay, Y. (1988) *Türkiye’nin Batı İttifakına Yöneliři ve NATO’ya Giriři (1939-1952)*, Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları